

Bạn hãy cho biết đây
là đất nước nào?

BÀI 1: NHẬT BẢN

The background of the image features a soft-focus view of cherry blossoms in full bloom, with delicate white petals and yellow centers. In the lower background, a traditional Japanese building with a dark, tiled roof is visible, partially obscured by the blossoms. The overall lighting is warm and natural, suggesting a bright day.

1 – Nhật Bản từ đầu thế kỉ XIX đến trước năm 1868

- Đến giữa thế kỉ XIX, chế độ Mạc phủ của Nhật Bản đứng đầu là Sôgun (Tướng quân) lâm vào khủng hoảng, suy yếu trầm trọng:

- Kinh tế:

+ NN: Lạc hậu, tô thuế nặng nề, mất mùa, đói kém

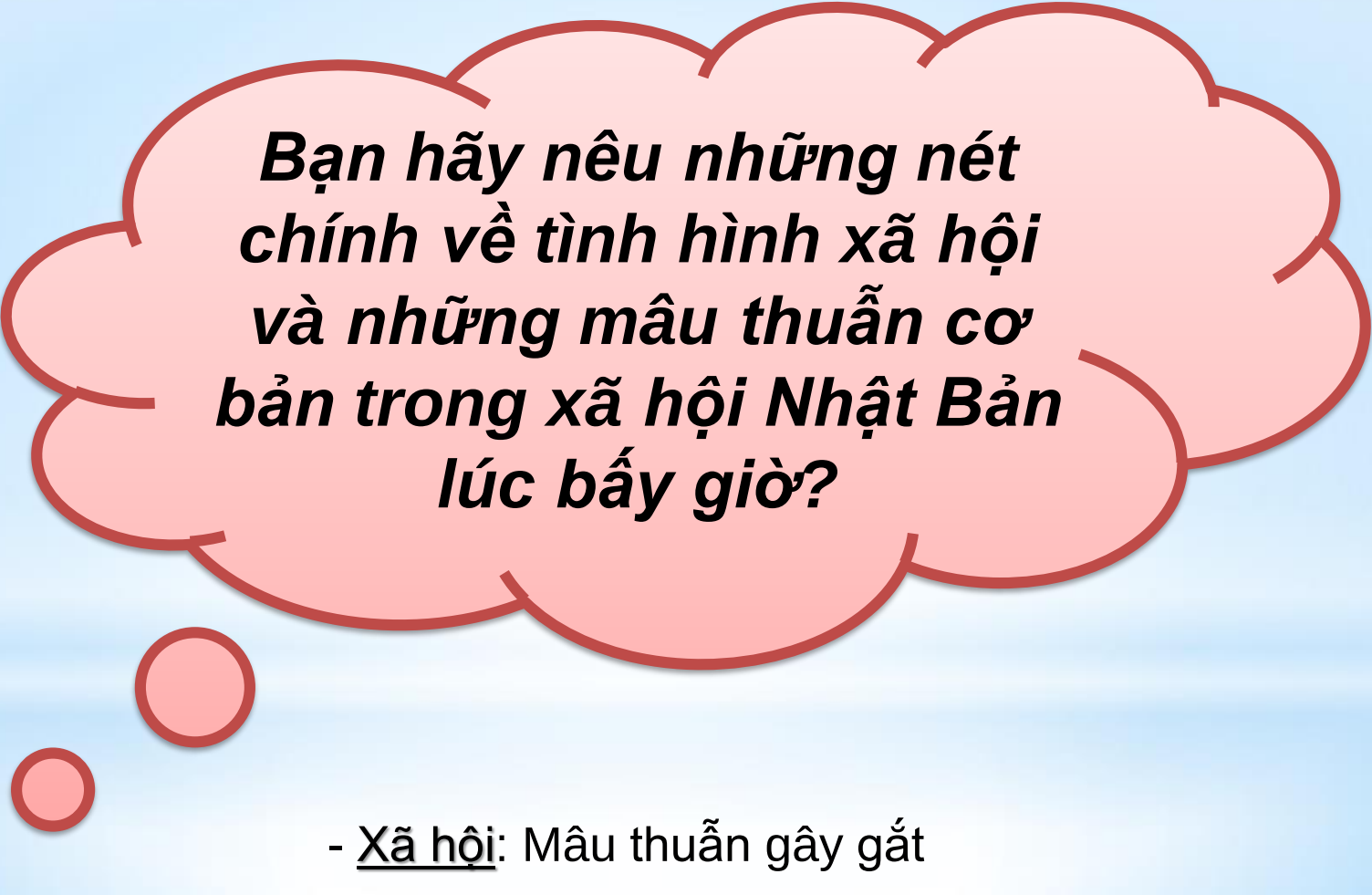
+ CN: Kinh tế hàng hóa phát triển, công trường thủ công xuất hiện ngày càng nhiều, kinh tế tư bản phát triển nhanh chóng nhưng bị phong kiến cản trở.

Xưởng thủ công

Một tiệm buôn ở Yokohama

***Bạn hãy nêu những nét
chính về tình hình xã hội
và những mâu thuẫn cơ
bản trong xã hội Nhật Bản
lúc bấy giờ?***

- Xã hội: Mâu thuẫn gay gắt

**Tầng lớp võ sĩ
Samurai**

Tầng lớp Daimyo

Tầng lớp nông dân

Tầng lớp tư sản và thị sản dân tại đô thị Nhật Bản thế kỉ XIX

- Chính trị:

- + Giữa thế kỉ XIX, Nhật Bản vẫn là một quốc gia phong kiến
- + Thiên hoàng có vị trí tối cao, nhưng quyền hành thực tế thuộc về Sôgun dòng họ Tô-ku-ga-ôa ở phủ chúa (Mạc phủ)

- Các nước đế quốc Âu –Mĩ bắt đầu tấn công Nhật Bản

- + Trước tiên là Mĩ dùng áp lực quân sự buộc Nhật Bản phải “mở cửa” sau đó Anh, Pháp, Nga, Đức cũng ép Nhật kí các hiệp ước bất bình đẳng
- + Trước nguy cơ bị Xâm lược Nhật Bản hoặc duy trì chế độ PK trì trệ, bảo thủ hoặc phải cải cách

The United States of America, and the Empire of Japan, desiring to establish firm, lasting and sincere friendship between the two Nations, have resolved to fix in a manner clear and positive, by means of a Treaty or general convention of peace and Amity, the rules which shall in future be mutually observed in the intercourse of their respective Countries; for which most desirable object, the President of the United States has conferred full powers on his Commissioner, Matthew Calbraith Perry, Special Ambassador of the United States to Japan; And the August Sovereign of Japan, has given similar full powers to his Commissioners, Hayashi, Dai-gaku no Kami; Ido, Prince of Tsu-sima; Igawa, Prince of Mima-saki; and Odone, Member of the Board of Revenue. And the said Commissioners after having exchanged their said full powers, and duly considered the premises, have agreed to the following Articles.

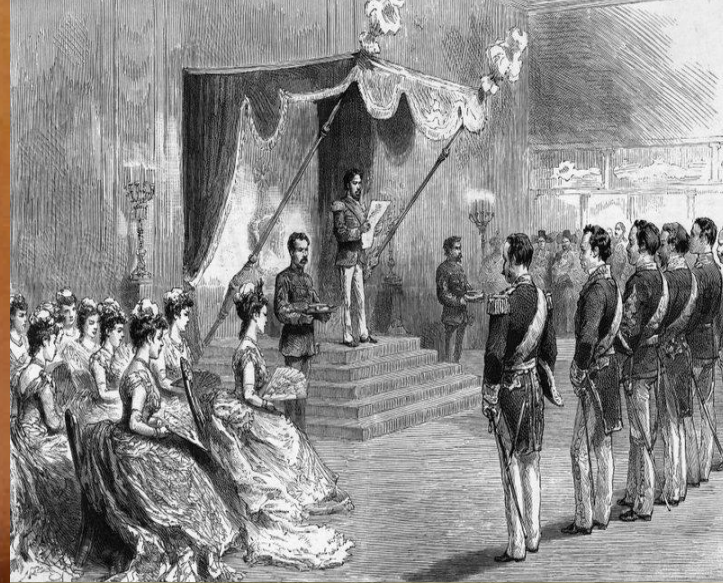
Hiệp ước năm 1854
Hiệp ước Kanagawa

2 – Cuộc Duy tân Minh Trị

a. Nguyên nhân

- Những hiệp ước bất bình mà Mạc phủ kí kết với nước ngoài làm cho tầng lớp xã hội phản ứng mạnh mẽ.
- Phong trào đấu tranh chống Sô gun nổ ra sôi nổi vào những năm 60 của thế kỉ XIX đã làm sụp đổ chế độ Mạc phủ.
- Tháng 01/1868 Sô-gun bị lật đổ. Thiên hoàng Minh Trị (Meiji) trở lại nắm quyền và thực hiện một loạt cải cách.

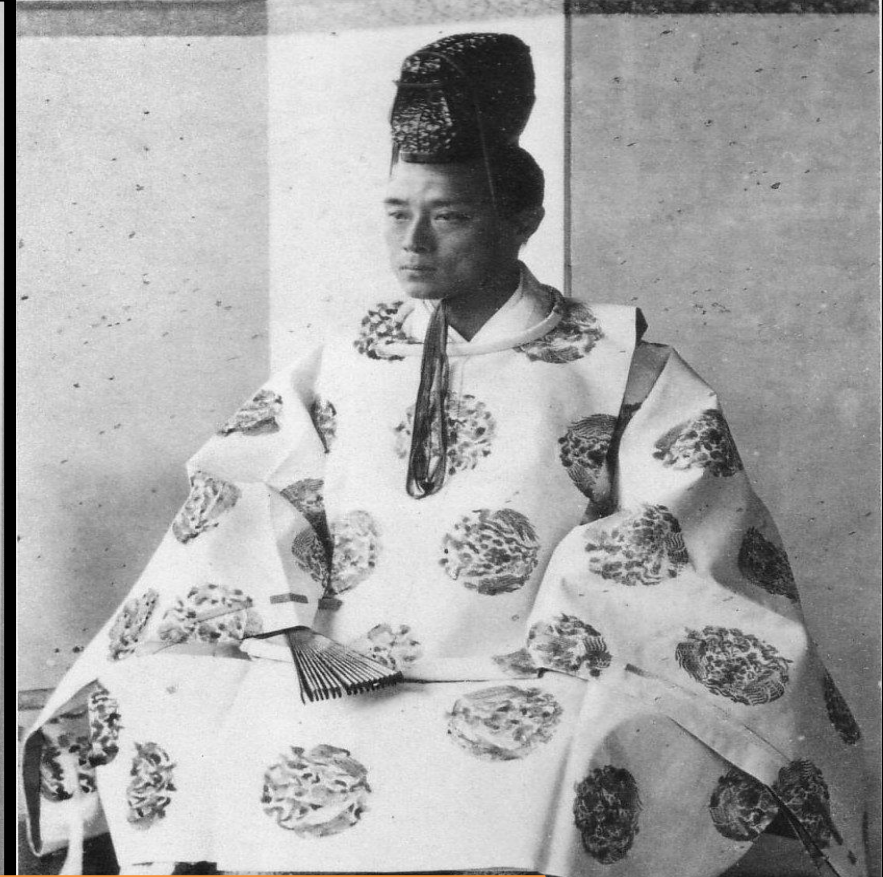

Thiên hoàng Minh Trị ăn mặc
theo lối truyền thống Nhật

**Các Samurai
chiến đấu
trong phong
trào đấu
tranh chống
Shogun**

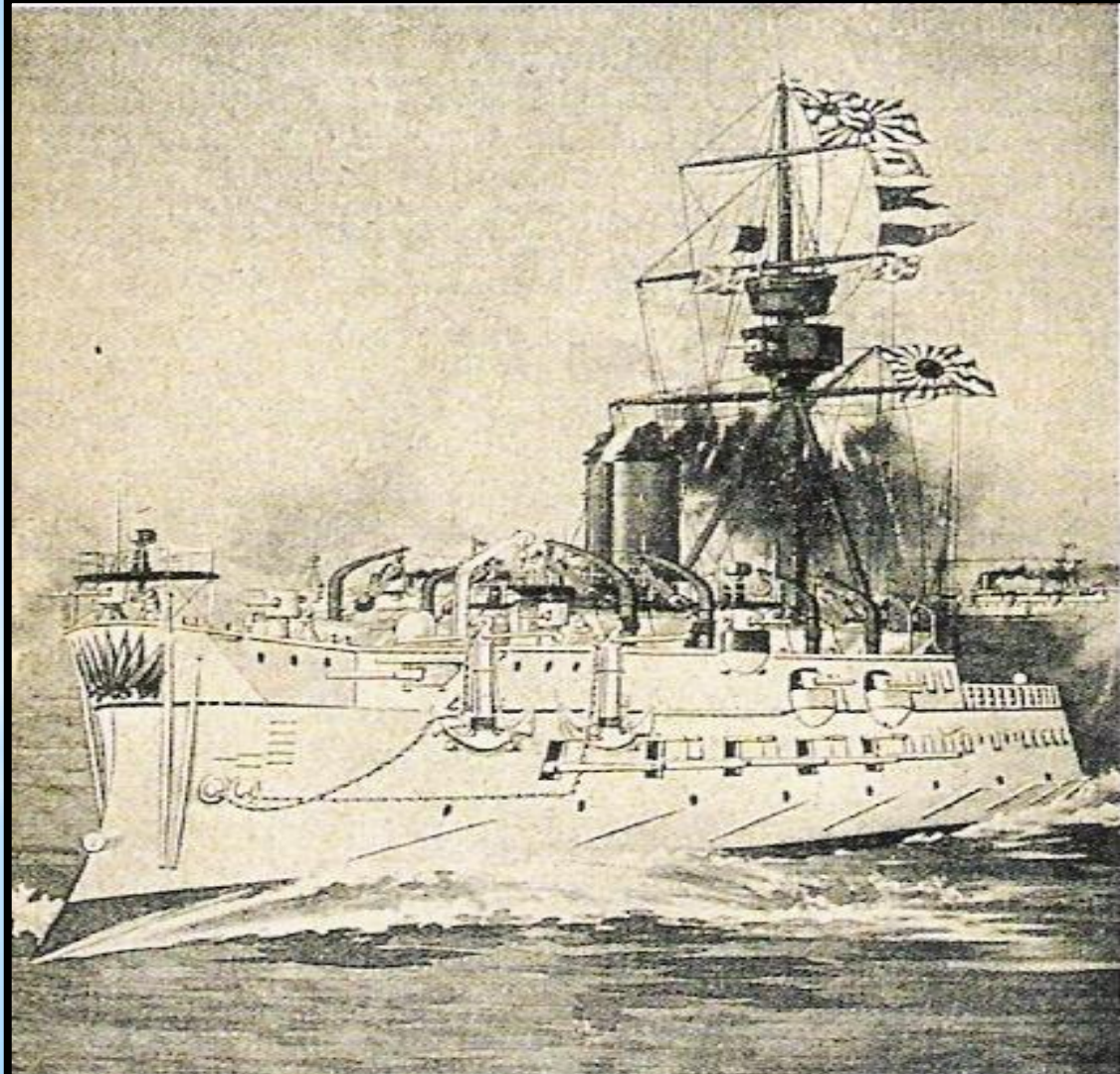
Tokugawa Yoshinobu
Tướng quân cuối cùng của Nhật Bản

b. Nội dung:

Các lĩnh vực chính	Nội dung cải cách
Về chính trị	- Nhật hoàng tuyên bố thủ tiêu chế độ Mạc phủ, lập chính phủ mới, thực hiện bình đẳng ban bố quyền tự do. - Ban hành Hiến pháp 1889.
Về kinh tế:	- Thống nhất tiền tệ, thống nhất thị trường, xoá bỏ sự độc quyền ruộng đất của giai cấp phong kiến. - Xây dựng cơ sở hạ tầng, đường sá, cầu cống, phục vụ giao thông liên lạc. => Mở đường cho tư bản chủ nghĩa phát triển
Về quân sự	- Được tổ chức huấn luyện theo kiểu phương Tây. - Chế độ nghĩa vụ quân sự thay cho chế độ trưng binh. - Chú trọng đóng tàu chiến, sản xuất vũ khí đạn dược.
Giáo dục	- Thi hành chính sách giáo dục bắt buộc. - Chú trọng nội dung khoa học - kỹ thuật trong chương trình giảng dạy,. - Cử những học sinh giỏi đi du học phương Tây...

Ban bố Hiến pháp năm 1889

Tàu chiến
Matsushima

Học sinh
Nhật Bản
thời Minh Trị

***Ý nghĩa nổi bật của
cuộc Duy tân Minh Trị
là gì?***

b. Tính chất – Ý nghĩa:

- Cải cách Minh Trị mang tính chất của một cuộc cách mạng tư sản.
- Nhật thoát khỏi số phận bị các nước tư bản phương Tây xâm lược
- Mở đường cho chủ nghĩa tư bản phát triển ở Nhật.

Hình ảnh một góc đô thị ở Nhật Bản

Tiền kim loại

Tiền giấy

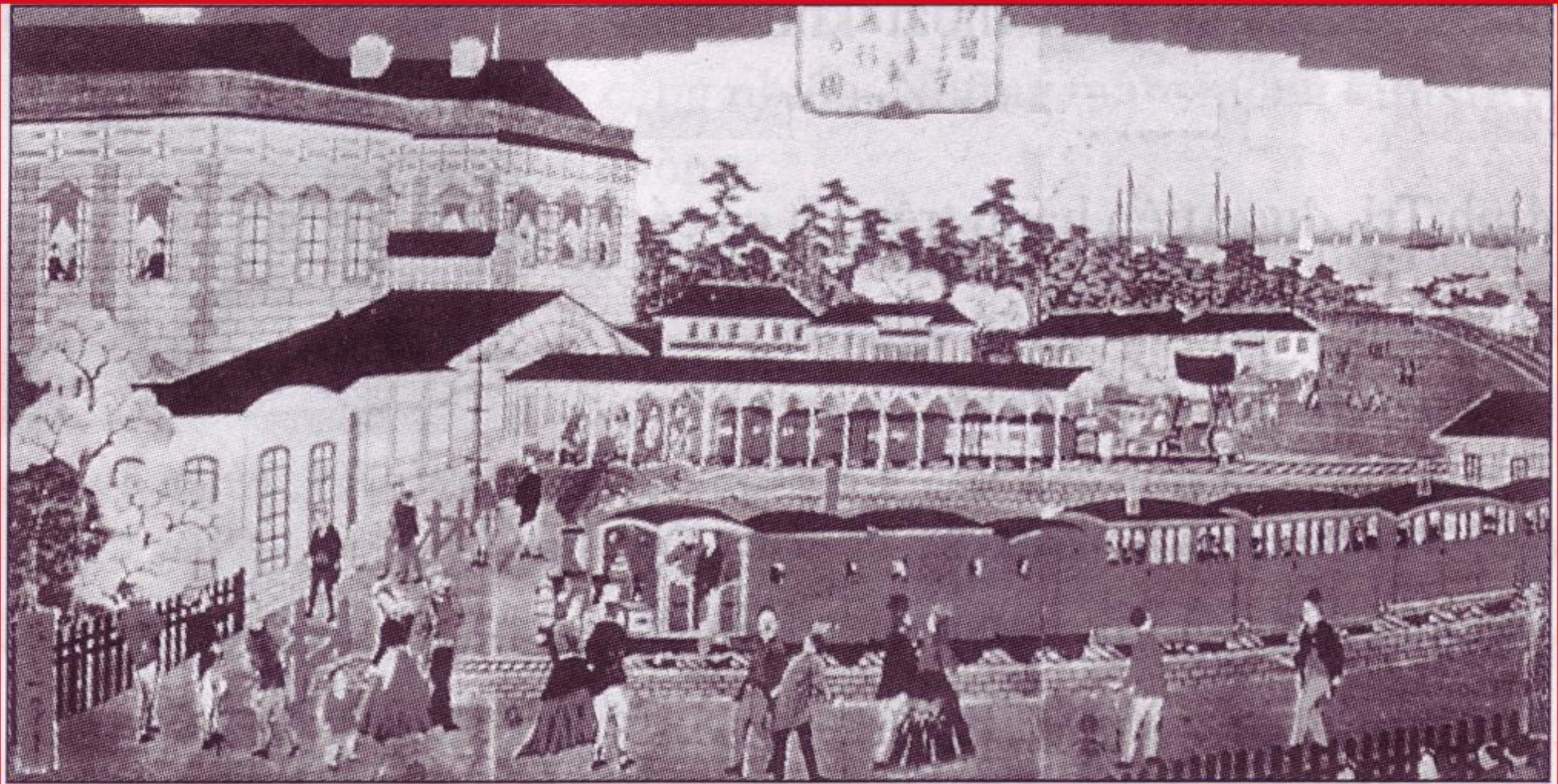
The background of the slide features three white ceramic bowls filled with a light green liquid, likely tea, arranged on a dark brown wooden tray. The tray is placed on a light-colored wooden surface with a visible grain. The bowls are slightly out of focus, with the middle one being the sharpest. The overall lighting is warm and soft.

3 – Nhật Bản chuyển sang giai đoạn đế quốc chủ nghĩa

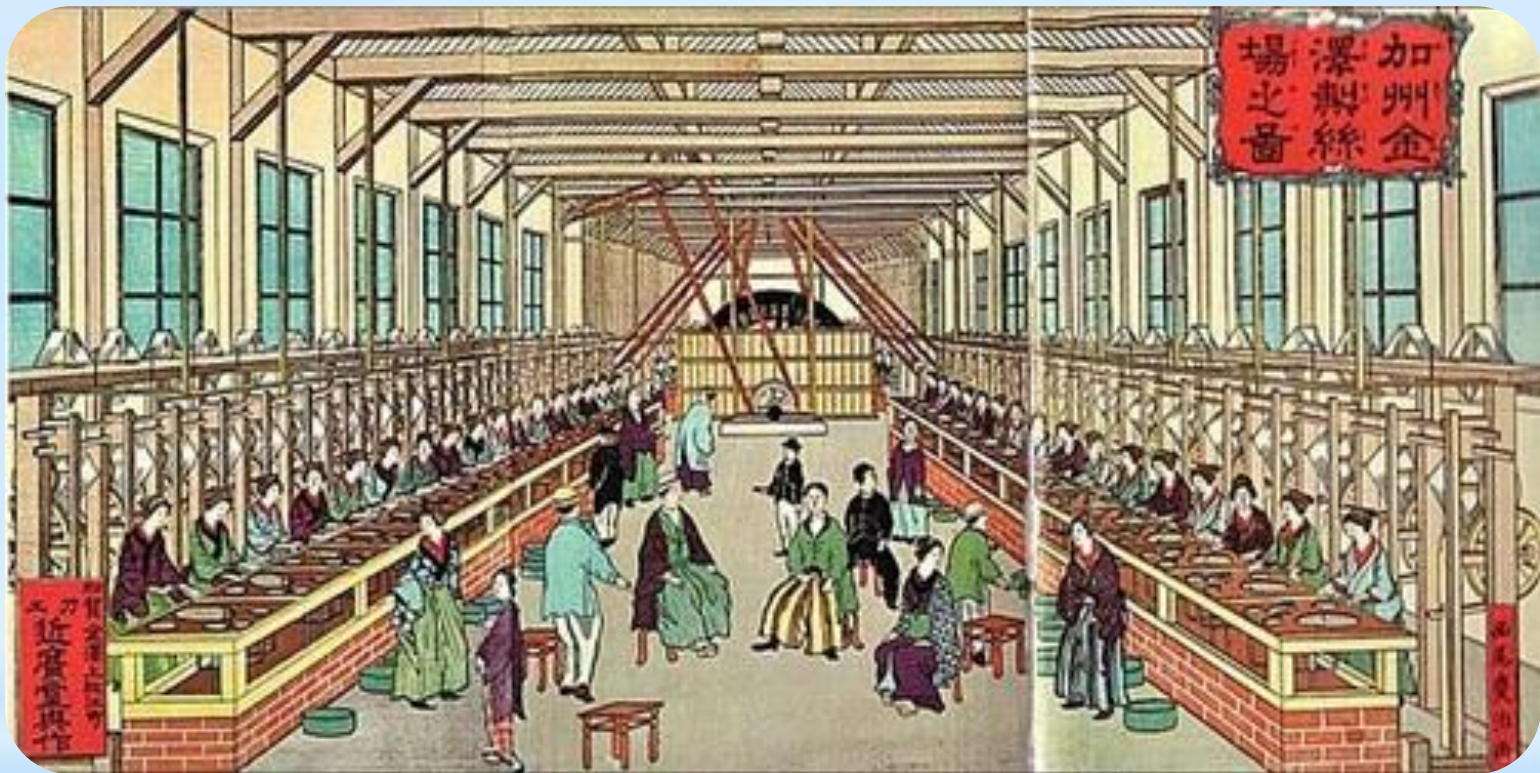
a. Kinh tế:

- Kinh tế TBCN phát triển mạnh mẽ sau cải cách 1868.
- Các công ty độc quyền ra đời Mitxui, Mitsubisi.... Chi phối đời sống kinh tế chính trị của Nhật Bản

LỄ KHÁNH THÀNH MỘT ĐOÀN TÀU Ở NHẬT BẢN

Công xưởng của Nhật theo công nghệ phương Tây

Tàu nước ngoài ở thương cảng Yokohama

b. Chính trị:

- Đối ngoại:

+ Xóa bỏ các hiệp ước bất bình đẳng với các nước phương Tây

+ Đầu thế kỉ XX, Nhật thi hành chính sách xâm lược và bành trướng:

- Chiến tranh Đài Loan (1874)
- Chiến tranh Trung – Nhật (1894 – 1895)
- Chiến tranh Nga – Nhật (1904 – 1905)

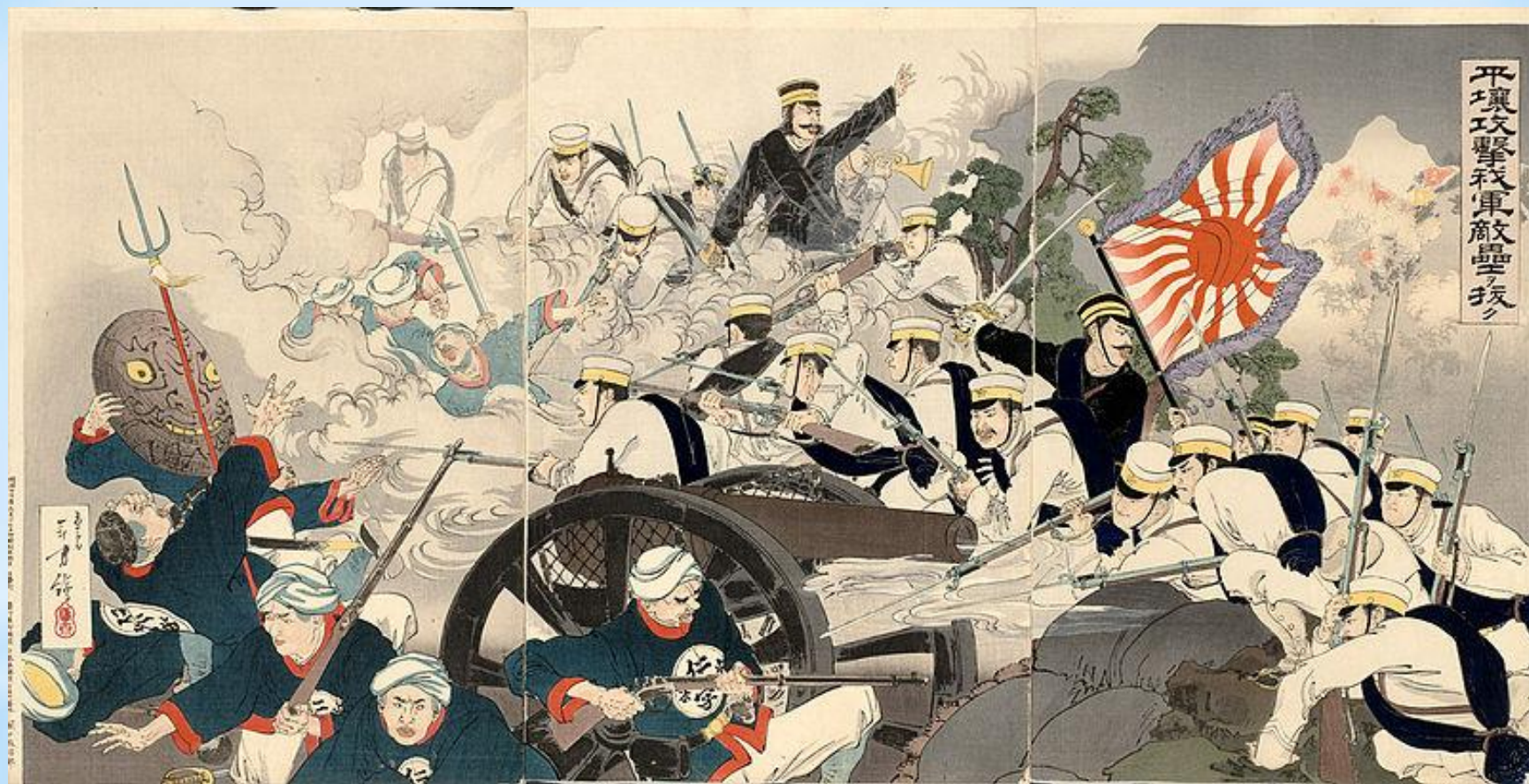
Đế quốc chủ nghĩa là gì?

Trả lời

Chủ nghĩa đế quốc là hình thái tiên tiến hơn, bước phát triển tiếp tục của chủ nghĩa tư bản. Chúng là một hình thái kinh tế, chính trị, quân sự với sự độc bá toàn thế giới, mở đầu là sự hiện diện của các trùm tư bản độc quyền, của sự xâm chiếm các quốc gia khác làm thuộc địa, là gây chiến với các quốc gia khác nhằm tranh chấp quyền lợi (về thuộc địa, về kinh tế, về ảnh hưởng đến các quốc gia khác...)

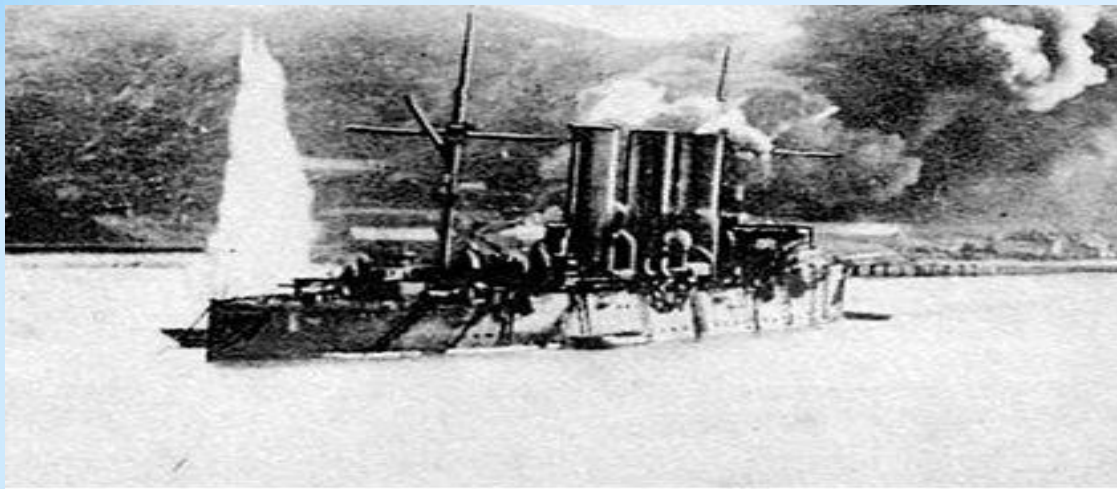
Các thành viên đoàn sứ thần Nhật đầu tiên đến châu Âu

Quân đội Nhật

Chiến tranh Trung - Nhật

Chiến tranh Nga - Nhật

- Dù tiến lên chủ nghĩa tư bản, tầng lớp quý tộc (đặc biệt là Samurai) vẫn có ưu thế chính trị lớn

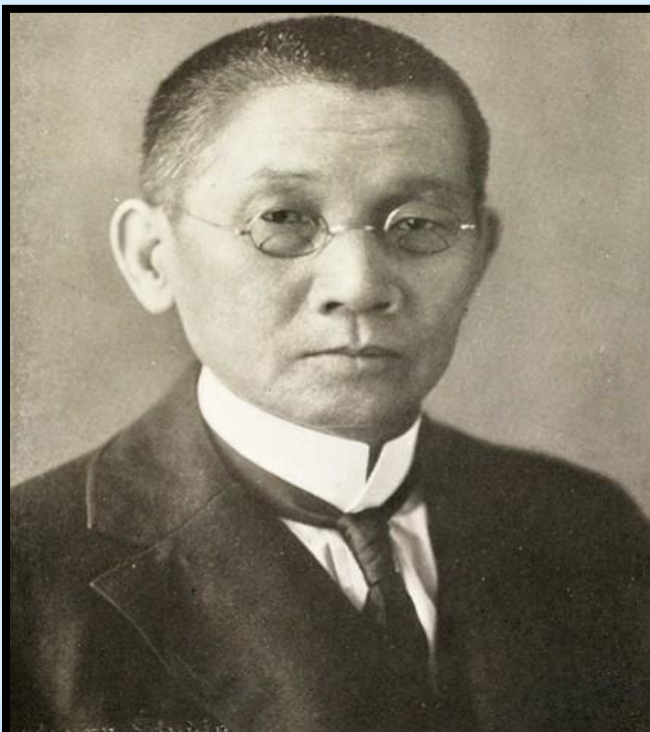
→ Là đế quốc phong kiến quân phiệt

Võ sĩ Samurai

- Đổi mới:

- + Bản cùng hóa nhân dân lao động.
- + Bóc lột công nhân nặng nề => 1901 Đảng XHDC của công nhân được thành lập dưới sự lãnh đạo của Katayama Sen

社會主義の爲めに
片山潜

FOR THE CAUSE OF SOCIALISM
SEN KATAYAMA

Củng cố

Tại sao nói cuộc Duy tân
Minh Trị có ý nghĩa như một
cuộc cách mạng tư sản?

Trả lời

Vì cuộc duy tân Minh Trị đã làm được những điều sau:

- Về kinh tế: xoá bỏ sự độc quyền về ruộng đất của giai cấp phong kiến, thống nhất tiền tệ, phát triển kinh tế TBCN ở nông thôn, xây dựng cơ sở hạ tầng, giao thông, liên lạc
- Về chính trị: Chính phủ được tổ chức lại theo kiểu châu Âu gồm 12 bộ, Toà án mới cũng được thành lập theo kiểu tư sản

Tóm lại là cuộc cải cách Minh Trị đã đưa Nhật Bản phát triển theo mô hình của các nước tư bản, tuy nhiên nó không do giai cấp tư sản lãnh đạo, không triệt để xoá bỏ sự thống trị của giai cấp địa chủ phong kiến, nên có thể gọi đây là một cuộc cách mạng tư sản không triệt để. Nó chưa phải là một cuộc cách mạng tư sản mà chỉ có ý nghĩa như một cuộc cách mạng tư sản mà thôi

Cảm ơn cô và các bạn
đã theo dõi

